

РЕШЕНИЕ

№ 68

гр. Стара Загора, 24.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми януари през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Даниела К. Телбизова-Янчева

Членове: Николай Ил. Уруков
Атанас Д. Атанасов

при участието на секретаря Таня Д. Кемерова Митева като разгледа докладваното от Атанас Д. Атанасов Въззивно гражданско дело № 20255500500873 по описа за 2025 година

Производството е по реда на чл.258 от Граждански процесуален кодекс /ГПК/ и сл.

Образувано е по въззивна жалба на „Б.Д.“ АД, ЕИК № ***, със седалище и адрес на управление: гр.С., ***, представлявано от законните си представители В.М.С. и Д.Н.Н., действащи заедно чрез юрк. М.А.И., срещу решение № 893/10.10.2025 г., постановено по гр.д. № 3268/2024 г. по описа на Районен съд – Стара Загора в осъдителната му спрямо банката част.

Изложени са оплаквания, че обжалваното решение е неправилно, т.к. е постановено в условията на допуснати нарушения на материалния и процесуалния закон, и е необосновано.

Излагат се оплаквания, че в нарушение на разпоредбата на чл.146, ал.1 т.3 от ГПК в решението си съдът е приел за безспорен между страните факта, че инициативата за сключването на договора за инвестиционно посредничество е била на служителката на банката и ответник, в качеството ѝ на солидарен длъжник – М. К. К., който не е бил отделен като такъв с определението по чл.140 от ГПК.

Излагат се и оплаквания, че в нарушение на разпоредбите на чл.12 и чл.235, ал.2 от ГПК съдът не е извършил съвкупен анализ на всички събрани доказателства, т.к. е ценил като доказателства за установяване на конкретни факти свидетелски показания, които са били допуснати във връзка с

установяването на други подлежащи на доказване от ищеца факти. Преценката на тези свидетелски показания е била извършена в нарушение на чл.172 от ГПК без отчитане на тяхната заинтересованост и на обстоятелството, че свидетелят не е очевидец, а пресъздава казаното му от ищеца.

Излагат се оплаквания за необоснованост на обжалваното решение, т.к. исковите са били уважени без ищецът да е доказал всички релевантни елементи от фактическия състав на непозволеното увреждане, а именно недобросъвестното поведение на ответницата И. Г. М., изразяващо се в неразясняване на естеството на договора и рискът за евентуални негативни последици за инвестираните от ищеца средства. В тази насока се излагат доводи, че събраните по делото и неоспорени от ищеца писмени доказателства съдържат негови изявления, с които се удостоверяват неизгодните факти, че е получил нужните му разяснения от банковия служител. Сочи се, че самият ищец не е положил необходимата грижа да се информира в достатъчна степен преди сключването на договора, поради което изводът на съда за наличието на противоправност на поведението на банковата служителка при сключването на договора бил необоснован, а оттам необоснован се явявал и изводът, че е налице причинно – следствена връзка между него и претърпяната от ищеца загуба.

Излагат се оплаквания за необоснованост на изводите на съда, че ищецът е претърпял неимуществени вреди, т.к. не били налице доказателства, които да ги установяват.

Изложени са оплаквания, че посочените процесуални нарушения и необосновани фактически и правни изводи са довели до неправилно приложение на материалния закон при постановяване на обжалваното решение чрез приложение на разпоредбата на чл.12 от ЗЗД, която не представлява приложимия закон, регламентиращ конкретно претендираната от ищеца отговорност за вреди. Излагат се и доводи, че не е налице фактическият състав на гаранционно – обезпечителната отговорност на банката.

Претендира се отмяна на обжалваното решение и постановяването на ново, с което предявените икове бъдат отхвърлени, а на въззивника бъдат присъдени разноските пред двете съдебни инстанции.

Ответниците и обикновени другари И. Г. М. и М. К. К. са подали молби за присъединяване към въззивната жалба на „Б.Д.“ АД и съдът ги е конституирал като въззивници по делото по тази въззивна жалба.

В срока за отговор е подаден такъв от насрещната страна – ищецът М. Т. Т., действащ чрез адв. В. Т., с който жалбата е оспорена като неоснователна.

Изложени са съображения, че при спазване на нормативната уредба първоинстанционният съд обосновано е приел за установено, че М. Т. не е бил запознат от банкована служителка с необходимата му информация за предложението му финансов продукт и потенциалните рискове за средствата му от инвестицията, поради което е бил лишен от възможността да вземе информирано решение за сключването на договора.

В тази връзка се сочи, че банковите служители са нарушили задълженията си, произтичащи от чл.70 и чл.71 от ЗПФИ, което от своя страна представлява противоправно поведение по смисъла на чл.12 от ЗЗД, причинило на ищеца имуществени вреди в размер на 6445,61 евро, както и неимуществени вреди под формата на притеснение, стрес, обида, унижение.

Претендира се потвърждаването на обжалваното решение в осъдителната му спрямо въззивника част и присъждането на разноските пред въззивната инстанция.

Срещу първоинстанционното решение в отхвърлителната му част е подадена въззивна жалба от М. Т. Т..

С тази жалба се излагат оплаквания за постановяване на решението на Районен съд – Стара Загора в частта му, в която е отхвърлен предявеният иск за обезщетяване на неимуществени вреди за разликата над 2000 лв. до 12000 лв., в нарушение на материалния и процесуалния закон и необоснованост.

Излагат се съображения, че първоинстанционният съд не е обсъдил всички релевантни доказателства относно интензитета и продължителността на търпените от ищеца неимуществени вреди, което е обусловило необоснованост на правните изводи и неправилно приложение на разпоредбата на чл.52 от ЗЗД.

Претендира се отмяна на първоинстанционното решение в обжалваната му част и постановяването на ново, с което предявеният иск бъде уважен в пълния му размер.

Претендира се и присъждането на разноски.

В срока за отговор на тази въззивна жалба е подаден такъв от „Б.Д.“ АД, с който жалбата е оспорена като неоснователна.

Изложени са доводи, че липсват доказателства за виновни противоправни действия или бездействия на служители на банката, а претенцията за претърпени неимуществени вреди е изцяло недоказана.

Претендира се постановяване на решение, с което предявеният иск бъде отхвърлен, както и присъждането на разноски.

В проведеното открито съдебно заседание от въззивниците по жалбата на „Б.Д.“ АД единствено банката се представлява от пълномощника си – юрк. М.И., чрез когото поддържа въззивната жалба и пледира за отмяна на обжалваното решение и постановяването на ново, с което предявените иски бьдат отхвърлени, респ. оспорва въззивната жалба на М. Т. и пледира за оставянето ѝ без уважение. Претендира за присъждането на направените пред двете съдебни инстанции разноски, съгласно представен списък на разноските. Възразява за прекомерност на заплатеното от насрещната страна адвокатско възнаграждение.

Въззивникът М. Т. Т. се представлява от пълномощника си – адв. В. Т., чрез която оспорва въззивната жалба на насрещните страни и пледира за потвърждаване на решението на Районен съд – Стара Загора в тази му обжалвана част. Поддържа въззивната си жалба и пледира за отмяна на първоинстанционното решение в отхвърлителната му част и присъждането на

ново, с което предявеният от него иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди бъде уважен изцяло. Претендира присъждането на разносните пред въззивната инстанция.

След обсъждане на твърденията и възраженията на страните, и събраните доказателства, на основание чл.235, ал.3 от ГПК съдът намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Всяка от двете въззивни жалби е допустима, т.к. е подадена в предвидения в закона срок за обжалване от процесуално легитимирана страна, срещу подлежащ на инстанционен контрол в съответната му част съдебен акт.

Първоинстанционният съд е сезиран с подадена от М. Т. Т. срещу „Б.Д.“ АД, И. Г. М. и М. К. К. искова молба, с която са предявени иски по чл.49 от ЗЗД и чл.45 от ЗЗД за солидарното осъждане на тримата ответници да заплатят на ищеца обезщетения за имуществени и неимуществени вреди, съответно в размер на 6445,61 лв. и в размер на 12000 лв., причинени му от недоброръководното поведение на И. Г. М. и М. К. К. като служители на „Б.Д.“ АД при сключването на договор № CONTR/21/04281/09.08.2021 г. за покупка на дялове на инвестиционни фондове, дистрибутирани от „Б.Д.“ АД, и на поръчка за покупка на дялове на инвестиционен фонд SEC/21/37048/09.08.2021 г., ведно със законната лихва за забава върху всяка от двете главници, считано от 09.08.2021 г. до окончателно изплащане на сумите.

Ищецът основава претендираните свои права на обезщетение за вреди от непозволено увреждане, осъществено от И. Г. М. и М. К. К. като служители на „Б.Д.“ АД, действаща като инвестиционен посредник, изразяващо се в недоброръководно водене на преговорите за сключването на процесните договори за покупка на дялове на инвестиционни фондове и за поръчка за покупка на дялове на инвестиционен фонд, поради неизпълнение на задълженията им като служители на инвестиционен посредник да действат честно, справедливо и като професионалисти, в най-добър интерес на клиента.

Основава претендираните свои права и на липсата на валидно възникнала облигационна връзка между него и „Б.Д.“ АД по силата на сключения договор № CONTR/21/04281/09.08.2021 г. за покупка на дялове на инвестиционни фондове, дистрибутирани от „Б.Д.“ АД, и на поръчка за покупка на дялове на инвестиционен фонд SEC/21/37048/09.08.2021 г., т.к. последният бил нищожен поради сключването му в нарушение на материалния закон – чл.70, ал.1 и ал.3, чл.71, ал.1, ал.3, ал.4 и ал.7, чл.72, ал.1, чл.77, ал.1, чл.78, ал.1-3 и 5 /ал.5 в редакцията на закона към 09.08.2021г., понастоящем ал.6/ от Закона за пазарите на финансови инструменти; чл.60, чл.73-97 от Наредба № 38/21.05.2020 г. на КФН за изискванията към дейността на инвестиционните посредници; Делегиран регламент /ЕС/ 2017/565. Поръчката за покупка на дялове на инвестиционен фонд според ищеца била нищожна на самостоятелно основание, като сключена в нарушение на закона - посочените разпоредби на ЗПФИ и Наредба № 38; чл.1, ал.3, чл.2, чл.3, ал.1, 3 и 4, чл.5, ал.8, чл.8, ал.1, чл.22, ал.3 от договора от 09.08.2021 г., в нарушение на разпоредбите, съдържащи се в раздел IV от приложение № 2 към договора

от 09.08.2021 г. и като неравноправни по смисъла на чл.143, ал.2, т.10 от Закона за защита на потребителите.

При условията на евентуалност ищецът счита договора и поръчката за нищожни поради накърняване на добрите нрави, съобразно които възрастните хора са с особена закрила и не следва да бъдат въвличани в неподходящи, високорискови, вредни и непонятни за тях финансови начинания.

Изложил е твърдения, че от 30.04.2009 г. е бил клиент на „Б.Д.“ АД, в която е имал спестовен влог, по който е внасял спестяванията си и към началото на м. август 2021 г. натрупаната сума по влога му била в размер на 44 580,43 евро. На 08.08.2021 г. около обяд получил обаждане по телефона от ответницата М. К. К., представила му се като служител на „Б.Д.“ АД, специалист продажби спестовни и инвестиционни продукти, която го уведомила, че банката преустановява изплащането на лихва по спестовния му влог и му предложила промяна във влога, която можела да му носи по 1000 евро годишна лихва, като го поканила на среща в офиса на банката. На следващия ден около обяд ищецът посетил офиса на „Б.Д.“ АД, находящ се на *** в гр. С.З., където осъществил среща с ответницата К., която потвърдила предложението си за промяна на влога и пренасочването му, за което да получава по 1000 евро годишна лихва. Не му разяснила естеството на новия договор, а именно, че става дума за използване на набраната по спестовния му влог сума за покупка и боравене със средствата му в инвестиционни схеми, за което бил налице финансов риск. По този начин у ищеца се формирала невярна представа за бъдещ резултат – получаване на годишна лихва в размер на 1000 евро, като служителката се възползвала от неговата неосведоменост и некомпетентност. За период от време от 10-15 минути тя прекратила договора му за влог и го накарала да се подпише няколко пъти на различни листи, като единствено му разяснила, че не трябва да тегли общата сума пари за срок от една година, за да може да вземе лихва от 1000 евро. Предала му листи, за които той по-късно разбрал, че са документи за прекратяване на договора за влог от 30.04.2009 г., а впоследствие разбрал, че без да знае е подписал и нов договор - договор № CONTR/21/04281/09.08.2021 г. за покупка на дялове на инвестиционни фондове, дистрибутирани от „Б.Д.“ АД. По този начин вложил цялата си спестена сума от 44 580,43 евро, без да е бил запознат с възможността за загуба и риск като последица от сключения договор; не му била дадена възможност да се запознае с предадените му листи; не му била предоставена своевременно съществена информация за финансовия продукт, и вероятно била укрита информация, която би повлияла на избора му за пренасочване на спестяванията му и подписването на този договор. Твърди, че многократно му било подчертано условието да не тегли парите в рамките на една година, като служителката не го била запознала с възможността да следи състоянието на вложената сума, нито го била приканила периодично да извършва справки, нито да извършва нареждания за покупка на акции, въпреки че съгласно договора такива били необходими. Ищецът твърди, че е бил с убеждението, че „Б.Д.“ АД е държавна банка, която гарантира влоговете

на клиентите си и коректно обслужва банковите им сметки, и не допускал, че е възможно банковите служители да манипулират клиентите си и да създават у тях погрешна представа и заблуди във връзка с управлението на предоставените им средства. Твърди, че в началото на месец август 2022 г. посетил банката, т.к. знаел, че падежът настъпва на 09.08.2022 г., и поискал да види каква е набраната сума. Провел разговор с друга банкова служителка, която след извършена справка го уведомила, че наличната по сметката му сума е с около 6500 евро по –малко от първоначалната сума. Ищецът изпаднал в шок и се притеснил силно, т.к. това били всичките му спестени пари и поискал веднага да ги изтегли, като от разговора и представените му документи разбрал, че е бил въведен в заблуждение, че ще получава годишна лихва от 1000 евро, което го било мотивирало да вземе решение за пренасочване на спестяванията си в банковия продукт, за който бил сключил договор на 09.08.2021 г. При това си посещение ищецът установил, че договорът за покупка на дялове на инвестиционни фондове и поръчката били подписани от ответницата И. Г. М. като представител на банката, но той не познавал такова лице и никога не бил разговарял с нея, т.е. не го била запознала с правата и задълженията му по договора и с финансовия продукт, който му бил предложен. Ищецът решил да изтегли всичките си средства, за което открил стандартна разплащателна сметка, но се оказало, че не може да си получи средствата веднага, т.к. следвало да направи поръчка за обратно изкупуване на дяловете. Направил една поръчка за обратно изкупуване на 02.08.2022 г. и по нея на 09.08.2022 г. получил сумата от 17 471,70 евро, която превел по сметката на своите племенници. Втора поръчка за обратно изкупуване направил на 12.09.2022 г. и по нея на 23.09.2022 г. получил 20 663,14 евро, след което изтеглил парите и закрил сметката. Твърди, че за периода от седем дни до получаване на първата сума и от 21 дни до получаване на втората изпитал неописуеми денонощни страдания под формата на притеснение, безсъние, стрес, срам пред близките му, обида, унижение и гняв, изпитвал постоянно главоболие и сърцебиене, бил неспособен да общува с близките си, бил ужасен от възможността да загуби спестяванията си и на стари години да остане без пари. Не бил на себе си, бил съсипан от притеснение от това, което се било случило с парите му, не можел да спи и да се храни нормално, бил разстроен, разочарован, унижен и засрамен, че ответниците били злоупотребили с доверието му и се били възползвали от доверчивостта и неосведомеността му, което накърнило достойнството му. Изпитал дълбоко възмущение и тежко разочарование, които не му давали покой, и досега се измъчвал от тъжната и болезнена равносметка за безполезност на ценностите, които го били водили в живота и очакванията, които бил имал към хората и институциите, на които се бил доверявал. Вече се страхувал да ходи в банки, за да не го излъжат отново; чувствал се дълго време психически смазан, с усещане за непълноценност, както и че е бил употребен.

В подадените от тях отговори тримата ответници са заявили идентични оспорвания, а именно, че на 09.08.2021 г. ищецът е посетил клон на „Б.Д.“ АД

в гр.С.З., където бил запознат с предлаганите от банката депозитни и инвестиционни продукти. В изпълнение на задълженията си по дължностна характеристика М. К. К. запознала ищеца с предлаганите от банката депозитни и инвестиционни продукти, и след като му била представена необходимата информация за възможността да инвестира във финансови инструменти, и била извършена оценка за установяване на целевия пазар, в който попада М. Т., той взел самостоятелно решение да сключи договора за покупка на дялове на инвестиционен фонд, като в нито един момент служител на банката не е препоръчвал или съветвал ищеца да сключи такъв договор, а единствено му била предоставена информация. Предоставената му информация и осведомеността си М. Т. удостоверил чрез полагането на подписи в документите, свързани с инвестицията. В резултат на взето от него решение Т. подписал договор за покупка на дялове на инвестиционни фондове, дистрибутирани от „Б.Д.“ АД, и поръчка за закупуване на дялове от инвестиционен фонд. Служителката на банката била изпълнила даденото от клиента нареждане, в съответствие с изискванията на закона.

Оспорва се, че служителката на банката е била недобросъвестна при воденето на преговорите за сключването на договора, като се сочи, че е предоставила на ищеца цялата информация и е извършила всички изискуеми действия, които нормативните актове предписват като задължения за инвестиционния посредник.

Оспорват се и твърденията за нищожност на договора за търговия с дялове на инвестиционни фондове и поръчката за покупка на дялове, като се развиват доводи, че действията на банковите служители при сключването им са били в съответствие с изискванията на закона.

Искът за обезщетение за неимуществени вреди е оспорен като неоснователен и поради липсата на претърпени от ищеца такива вреди.

С обжалваното решение първоинстанционният съд е уважил изцяло иска за присъждане на обезщетение за имуществени вреди и частично до размера на 2000 лв. иска за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди.

Приел е, че служителката на „Б.Д.“ АД е била недобросъвестна при воденето на преговорите за сключването на договора за покупка на дялове на инвестиционни дружества, т.к. не била предоставила на М. Т. нужната му информация за финансовия продукт и за рисковете от инвестицията; не му била предоставена възможност в достатъчен срок да се запознае с проспекти, информация за доходността на различните фондове в целевия пазар, вероятната печалба или загуба, и не му била предоставена информация по лесно разбираем начин, за да вземе той информирано решение за инвестиране. Според съда предвид липсата на опит с инвестиционни фондове банковите служители следвало да подхождат с дължимата грижа и усърдие, съобразена с липсата на опит на клиента, като му предоставят достатъчно време за запознаване с документацията. Според съда поведението на служителите на банката не било в най-добър интерес на ищеца, който се ползвал единствено от срочен влог и нямал опит с инвестиционни фондове, а при мотивирането

му за сключване на процесния договор били нарушени императивни изисквания на ЗПФИ, т.к. не били доведени до знанието му обстоятелства, които той е следвало да научи, за да реши дали да сключи договора. С оглед защитата на правата и интересите му, следвало да се подходи с повишено внимание към него, като служителите следвало да се уверят, че той недвусмислено разбира естеството на финансовия продукт и нивото на риска, свързан с него. Съдът е приел също така, че декларирането от ищеца, че е бил запознат с рисковете и предприетата от него инвестиция /чрез нанесените отметки/ само формално изпълнявало функцията на запознаване с рисковете в инвестиционния процес. Липсвали доказателства за предоставяне от страна на банката и нейните служители на проспекти за възможностите за инвестиции, налични пред ищеца и даване опция за сравнително обмисляне на тези възможности. Съдът е приел, че в рамките на един непродължителен разговор с банковите служители, осъществен след тяхна покана, клиентът е взел решение къде да инвестира собствените си средства, като ответниците не били изпълнили задължението си да го предупредят за възможните загуби, произтичащи от рисковото вложение в инвестиционен фонд. Фактическото представяне на информация на ищеца в стандартизиран формат не освобождавало банковите служители от задължението им да осигурят възможност да обмисли възможните варианти за конкретното решение в инвестиционната му сфера - което, с оглед липсата на професионална квалификация на ищеца в тази област, следвало да бъде обезпечено с достатъчно време, необходимо за сравнение на вариантите и обмисляне на решението, за да се счита за адекватно на инвестиционното предизвикателство – вложение на всичките му спестявания в напълно нов финансов продукт, различен от влог в банкова институция.

Въззивният съд намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо, а по същество е частично неправилно, по следните съображения:

Правните изводи на първоинстанционния съд за наличието на недобросъвестност на служителите на „Б.Д.“ АД при преговорите за сключването на процесния договор за търговия с дялове на инвестиционни фондове са необосновани, т.к. не са налице допустими доказателства, ангажирани от ищеца, които да установяват приетото от Районен съд – Стара Загора неизпълнение на задължения на банковите служители, касаещи предоставянето на достатъчно информация на М. Т. за предлагания финансов продукт и осигуряване на достатъчно време за обмисляне от негова страна на решението за сключване на договора.

В тази връзка въззивният съд намира за напълно основателни оплакванията във въззивната жалба на „Б.Д.“ АД за допуснати от първоинстанционния съд процесуални нарушения при обсъждането на доказателствата.

На първо място следва да се отбележи, че въпросът дали служителката на „Б.Д.“ АД М. К. К. е потърсила М. Т. Т. по телефона, за да го мотивира да инвестира парите си от спестовен влог в предлаган от банката инвестиционен

продукт, или по своя инициатива той сам е посетил клона на банката в гр.С.З., ***, където му е била предоставена информация за предлаганите от банката инвестиционни продукти, не е бил безспорен между страните, както е приел в мотивите на решението си Районен съд – Стара Загора.

Тези твърдения на ищеца са били изрично оспорени от тримата ответници в отговорите на исковата им молба, а видно от съдържанието на съдебния протокол от проведеното на 04.03.2025 г. открито съдебно заседание /л.18 и л.19/ липсва отразяване съдът да ги е отделил като безспорни, ненуждаещи се от доказване факти.

Впоследствие тези обстоятелства не са били надлежно доказани от ищеца посредством ангажирани от него доказателства, т.к. събраните по почин на ищеца свидетелски показания в частите им, коментиращи тези обстоятелства, са обсъдени от първоинстанционния съд в нарушение на процесуалния закон.

Това е така, т.к. видно от съдържанието на съдебния протокол от проведеното на 04.03.2025 г. открито съдебно заседание /л.19/ пълномощникът на ищеца е поискал допускане до разпит на две лица, за да установи, че М. Т. е търпял твърденията от него неимуществени вреди, но не и за установяването на обстоятелствата, относими към сключването на договора за покупка на дялове на инвестиционни фондове.

Следва да се има предвид също така, че показанията на свидетелите възпроизвеждат казаното им от М. Т. Т. и то една година след сключването на процесния договор.

Нито един от двамата свидетели не е бил очевидец нито на полученото от Т. на 08.08.2021 г. телефонно обаждане от М. К., нито на събитията, които са се случили в офиса на банката на 09.08.2021 г. преди и по време на сключването на договора за покупка на дялове на инвестиционни фондове.

Показанията на свидетелите се отнасят до случили се през лятото на 2022 г. събития и възпроизвеждат какво им е било казано от ищеца, поради което според въззивният съд посредством тях не се установяват пряко и пълно подлежащите на доказване факти от правно значение.

Показанията на свидетелката М. Г. са и вътрешно противоречиви, поради което в известна степен дори опровергават твърденията на ищеца в исковата му молба, т.к. тя сочи, че от по-рано е знаела, че М. Т. е „...имал някакво вложение, ходил е в банката и са го посъветвали да прехвърли парите в друг план, за който служителката му казала, че е по-добър, по-сигурен, по-доходен...“.

Т.е. изводът е, че ищецът е посетил по своя инициатива офиса на банката, а не както твърди той да е бил поканен от М. К. К. след проведен помежду им телефонен разговор по нейна инициатива.

Опровергаването на това обстоятелство е от важно значение, т.к. именно то поставя началото на описаното от ищеца в исковата му молба недоброръчително поведение на служителите на банката, при което те следва да са злоупотребили с неосведомеността му и да са го подвели да сключи

процесния договор за покупка на дялове на инвестиционни дружества.

По идентичен на упоменатия по - горе в мотивите начин стои въпросът с твърденията в исковата молба, че преди да бъде сключен договорът за търговия с дялове на инвестиционни фондове, М. К. К. не е запознала М. Т. с необходимата му информация, а го е накарала да подпише „...едни листи...“, за които по-късно той разбрал, че е изтеглил всичките си пари от спестовния си влог и без да разбере е подписал нов договор за търговия с дялове на инвестиционни фондове, дистрибутирани от „Б.Д.“ АД.

Тези твърдения се опровергават в пълна степен от приетите по почин на двете страни писмени доказателства, от които е видно, че М. Т. Т. е подписал не само договор № CONTR/21/04281/09.08.2021 г. за търговия с дялове на инвестиционни фондове, дистрибутирани „Б.Д.“ АД, но и приложение № 2 към него, в което на напълно ясен и разбираем език е представена обща информация относно предлаганите от банката инвестиционни услуги и дейности по отношение на търговията с дялове на инвестиционни фондове, а в раздел V са описани и всички видове рискове при търговията с дялове на инвестиционни дружества.

Освен това преди сключване на договора М. Т. е попълнил въпросник – декларация за оценка на принадлежност към целевия пазар, от чието съдържание е видно, че той е декларирал пред банковата служителка теоретично да е запознат и да има опит с банковите депозити, пенсионните и осигурителните фондове и застраховките живот с инвестиционна цел. Декларирал е, че знае фондовете в акции да са високорискова инвестиция; че толерира понижение от 5 % от първоначално инвестираната сума в рамките на една година; че предпочита по-ниска, но по-сигурна доходност, както и че би разпродавал част от рисковите си активи, ако стойността на инвестицията му се понижи с над 15 %.

Във въпросника - декларация е налице посочена информация за целевия пазар на договорните фондове, в който предвид дадените от него отговори попада М. Т..

Тези документи носят подписите на М. Т. Т., не са оспорени от него, респ. не са и опровергани от нито едно събрано по негов почин допустимо доказателство.

Тук също важи казаното по-горе в мотивите, че тази част от твърденията в исковата молба са били надлежно оспорени от ответниците, а свидетелските показания са били кредитирани от първоинстанционния съд в тези им части в нарушение на процесуалните правила.

Липсват каквито и да е било основания, съдът да приеме, че към 09.08.2021 г. М. Т. Т. не е разбирал свойството и значението на своите постъпки и не е можел да ги ръководи, като в тази връзка неговата възраст, образование и дългогодишна професия не представляват обстоятелства, които да обуславят извода, че подписва дадени документи, без да е разбрал смисъла на изявлението си и да е съгласен с него, а още по-малко без дори да е прочел подписаните от него документи, както се твърди в исковата молба.

Последното представлява изключително груба небрежност от негова страна, която обективно няма как да произтича от поведението на служителката М. К. К. при предоставянето на предварителната информация преди сключването на договора за покупка на дялове на инвестиционни фондове.

Не са налице и никакви основания съдът да приеме, че полагайки подписите си в различните документи, М. Т. Т. е бил подведен по някакъв начин от някой от служителите на банката, поради което той да е подписал същите без да е бил съгласен със съдържащите се в тях изявления от негово име.

Изцяло необосновани са изводите на Районен съд – Стара Загора, че на М. Т. не е била предоставена необходимата информация за финансовия продукт и за рисковете от инвестицията, не му била предоставена възможност в достатъчен срок да се запознае с проспекти, информация за доходността на различните фондове в целевия пазар, вероятната печалба или загуба, и на лесно разбираем начин, за да вземе той информирано решение за инвестиране.

От подписаните от него въпросник – декларация и приложение № 2 към договора е видно, че нужната му информация му е била предоставена, а тя е съдържала подробно изброяване и обяснение на рисковете и информация за различните видове фондове, в чийто целеви пазар попада той.

Необосновани са изводите на първоинстанционния съд, че до знанието на М. Т. не били доведени обстоятелства, които той е следвало да научи, за да реши дали да сключи договора; че служителите следвало да се уверят, че той недвусмислено разбира естеството на финансовия продукт и нивото на риска, свързан с него; че декларирането от ищеца, че е запознат с рисковете и предприетата от него инвестиция /чрез нанесените отметки/ само формално изпълнявало функцията на запознаване с рисковете в инвестиционния процес, а липсвали доказателства за предоставяне от страна на банката и нейните служители на проспекти за възможностите за инвестиции, налични пред ищеца и даване опция за сравнително обмисляне на тези възможности.

Не са налице никакви доказателства по делото, които да мотивират подобни изводи, и освен това в нарушение на правилата на доказателствената тежест първоинстанционният съд е вменил в тежест на банката да докаже, че е предоставила проспекти за възможностите за инвестиции и даване опция за сравнително обмисляне на тези възможности като опровергае доказателствената сила на подписаните от М. Т. Т. документи, съдържащи негови изявления, че всичко това е било сторено от служителите на „Б.Д.“ АД.

Съществено е и обстоятелството, което следва да се отчете при преценката за наличието на твърдяната недобросъвестност на банковите служители при преговорите за сключване на договора за покупка на дялове на инвестиционни фондове представляваща противоправното поведение като елемент от фактическия състав на непозволеното увреждане, че направеното от М. Т. вложение на средствата му в покупка на инвестиционен продукт е последица не от сключването на договора за покупка на дялове на

инвестиционни фондове, а от подписаната от него поръчка за закупуване на дялове на инвестиционен фонд SEC/21/37048/09.08.2021 г.

Поръчката обаче не е неразделна част от договора и е можело да бъде направена в последващ сключването му момент, и това е лесно установимо от прочита на съдържанието на договора.

Т.е. преценката на възможностите за инвестиции и сравнителното обмисляне на тези възможности са били изцяло в прерогативите на М. Т. М. и не са налице доказателства по какъвто и да е начин някоя измежду М. К. К. или И. Г. М. да е оказала въздействие върху него, за да го мотивира противоправно да подпише поръчката.

Следва да се отбележи, че М. Т. е наредил покупката на дялове на инвестиционен фонд, сред предлаганите от банката договорни фондове, посочени във въпросника-декларация, в чийто целеви пазар попада той, а именно AF EURO AGGREGATE BOND EUR.

М. Т. е направил поръчка за покупка на дялове за цялата стойност на набраните по спестовния му влог средства, след като е взел информирано самостоятелно решение, предвид че липсват доказателства, които да опровергават изявлението му в подписаният от него въпросник-декларация, че е получил цялата му необходима информация в разумен и достатъчен срок преди сключване на сделката; че е запознат с актуализирания проспект за публичното предлагане на дялове на инвестиционния фонд; че се е запознал с резултатите от проведения му тест за принадлежност към целеви пазар на инвестиционните фондове; че разбира естеството на инвестиционната услуга, вида и характеристиките на финансовия инструмент и на свързаните с него рискове.

Липсват каквито и да е доказателства, които да мотивират съда да приеме, че тези декларираните от М. Т. Т. обстоятелства не са се случили, и то защото банковите служители не са му предоставили нужната информация, проспекти и достатъчно време да вземе информирано решение, а не защото той е проявил небрежност към собствените си работи и интереси.

Основателни са оплакванията във въззивната жалба на „Б.Д.“ АД за постановяване на първоинстанционното решение в обжалваната с въззивната жалба на банката част в нарушение на материалния закон.

На първо място въззивният съд намери, че не е налице хипотезата на чл.12 от ЗЗД, т.к. служителките на банката М. К. К. и И. Г. М. не са били недобросъвестни при воденето на преговорите с М. Т. Т. за сключването на договора за покупка на дялове от инвестиционни фондове, т.к. са му предоставили нужната му информация за финансовия продукт и за рисковете от инвестицията, т.е. не е налице противоправно поведение на К. и/или М. при изпълнение на служебните им задължения.

На следващо място следва да се има предвид, че имуществените вреди за ищеца в размер на 6445,61 евро не представляват пряка и непосредствена последица от водените преговори, във връзка с чиято твърдяна противоправност се претендира настъпването им.

Тук следва да се отбележи, че финансовата загуба за М. Т. е настъпила в резултат на пазарния риск при търговията с дялове на инвестиционни фондове, в частност волатилността на този пазар през 2022 г.

Това обстоятелство е очевидно и лесно установимо, т.к. при напълно идентична ситуация към 09.08.2022 г. М. Т. Т. е можело да реализира печалба неограничен откъм процентно съотношение към себестойността на вложението му размер.

Финансовата му загуба в посочения по-горе размер се дължи също така на демонстрираната от него за пореден път груба небрежност да следи за собствените си интереси.

Както самият той посочва в исковата си молба, Т. е научил за загубата на средства едва в началото на м. май 2022 г., когато е решил да провери състоянието на вложението си.

От житейска гледна точка обаче е напълно необяснимо защо човек, който е вложил всичките си пари в нов за него финансов продукт, би нехаел какво се случва с тях в продължение на цяла една година.

При това, както твърди в исковата си молба, макар и без да посочва конкретен времеви момент, да е разбрал след сключването на договора за покупка на дялове на инвестиционни фондове, че е закрил спестовния си влог и без да знае е сключил нов договор, различен от досегашния.

Извън всякаква разумна човешка логика е поведението на М. Т., при което в продължение на почти една година да не прочете книгата, които е подписал в офиса на „Б.Д.“ АД, а ако ги е прочел, но не ги е разбрал - да отиде в офиса на банката и да поиска разяснения.

Ако ли пък в даден период от време след сключването на договора, изразило се в подписването на непочетени от него листи, М. Т. е осъзнал всъщност какъв договор е сключил, неясно е защо не е предприел действия за прекратяване на договора, ако не е съгласен с него.

В тази връзка следва да се имат предвид приетите по почин на ответниците писмени доказателства – справки за финансовите инструменти и средства съответно към 30.09.2021 г., 31.03.2022 г. и 30.06.2022 г., адресирани до М. Т., от чието съдържание се установява, че още към датата на първата справка себестойността на инвестицията му е била намаляла и той е можел и е следвало да предприеме действия за ограничаване на загубите си.

Подобно поведение може да бъде окачествено като груба небрежност, поради което няма как настъпилите негативни последици от финансово естество да бъдат сметени като пряка и непосредствена вреда от недобросъвестно поведение на банковите служителки в преддоговорните отношения.

По идентични съображения и настъпилите за М. Т. неимуществени вреди не представляват пряк и непосредствен резултат от недобросъвестно поведение на банковите служителки в преддоговорните отношения, а се явяват опосредени от невярно създадената от самия Т. в съзнанието му представа, че при търговията с дялове на инвестиционни фондове, макар и

ниско рискови, задължително ще спечели активи, без да допуска вероятността да загуби такива.

Не обосновава различни от приетите изводи и приетото във въззивното производство писмено доказателство писмо от 05.08.2025 г. на Комисията за финансов надзор.

От съдържанието на документа е видно, че във връзка с жалба по казуса Комисията за финансов надзор /КФН/ е извършила проверка на случая и членът на комисията – П.Д. е заключил, че са налице данни, че у М. Т. е възникнала грешна представа относно сключения от него договор, както и че независимо от полагане на подпис от негова страна на документите, в течение на цялата среща на 09.08.2021 г., той е бил с убеждението, че подписва документи, свързани с прехвърляне на парите в банков продукт – сроден като характеристики на банковия депозит - с гарантиран размер на главницата и доход под формата на лихви. Според авторът на документа полагането на подпис от страна на жалбоподателя не представлява основание за формиране на категоричен извод, че той е бил наясно с предложения му от банковата служителка продукт, доколкото последното не кореспондираше с действителната му воля. Членът на комисията – П.Д. е заключил, че банковите служителки М. К. и И. М. е следвало да съобразят възрастта на клиента, както и обстоятелството, че същия имал опит единствено с банкови продукти като спестовен влог, но не и с инвестиционни продукти. Приел е, че банковите служителки не са действали в достатъчна степен добросъвестно, което довело до злоупотреба с доверието и неосведомеността на жалбоподателя. Същевременно членът на комисията – П.Д. е описал, че съгласно становището на банката при попълване на отделните документи, в т.ч. въпросник-декларация банката е спазила следната процедура-документът се зарежда в системата, задават се устно въпросите на клиента и се изчитат всички възможни отговори. Клиентът самостоятелно посочва относимите за него отговори по всеки един въпрос, като служителят ги нанася в системата. Впоследствие въпросникът с маркираните от клиента отговори и направената му оценка се предоставя на клиента на хартиен носител, за подпис. Банката посочила, че ако клиентът има бележки по някой от отговорите, документът се анулира и може да се попълни отново. В заключението не се съдържат изводи, тази процедура да не е била спазена.

На първо място съдът приема, че писмото на КФН не представлява доказателство, което да установява по задължителен за съда начин извършено от банковите служителки М. К. и И. М. противоправно поведение.

В писмото са обективирани съждения на член на КФН за наличието на извършено нарушение на чл.70, ал.1 от ЗПФИ, което обаче не е било установено в предвиденото в закона нарочно производство, със съответния предвиден в закона акт.

Освен това заключението е немотивирано, т.к. липсват изложени конкретните обстоятелства, които са мотивирали автора на писмото да приеме, че М. К. и И. М. са действали противоправно.

Заклучението на членът на КФН е основано на разбирането, че М. Т. не е разбрал естеството на събитията, случили се на 09.08.2021 г., при все, че не е опровергана твърдяната от банката процедура за попълване на въпросника-декларация, подписан от М. Т. преди сключването на договора за покупка на дялове, съгласно който той сам е отговорил на поставените му от банковата служителка въпроси.

Членът на КФН е заключил, че М. К. и И. М. е следвало да съобразят възрастта на клиента, както и обстоятелството, че същия имал не е имал опит с инвестиционни продукти, но напредналата възраст на човек и липсата на опит в дадена сфера не означават непременно, че другите участници в гражданския оборот от тази сфера следва да го третират като недееспособен или ограничено дееспособен, като подлагат под съмнение осъзнатостта на изявленията му.

Обратното разбиране би обусловило наличието на дискриминационно третиране на правния субект, основано на признак възраст и образование.

Съдът не обсъжда въведените с исковата молба доводи за нищожност на договора № CONTR/21/04281/09.08.2021 г. за покупка на дялове на инвестиционни фондове, дистрибутирани от „Б.Д.“ АД и поръчка за закупуване на дялове на инвестиционен фонд SEC/21/37048/09.08.2021 г., т.е. те не представляват факти, попадащи във фактическия състав на неправомерното увреждане.

Нищожността на правните сделки би била основание за реституция на даденото по тях, но не поражда право на обезщетение за вреди.

Тъй като отправените с исковата молба искания за защита се отнасят за присъждане на обезщетения за вреди от деликт, то в съответствие с диспозитивното начало съдът не дължи изрично произнасяне по незаявени с петитума й искания.

По изложените съображения въззивният съд намира, че не са налице основанията за ангажиране на деликтната отговорност на тримата ответници /сега въззивници/, поради което първоинстанционното решение, в частта му, обжалвана с жалбата на „Б.Д.“ АД, следва да бъде отменено и вместо него да бъде постановено ново, с което бъдат отхвърлени предявените иски до уважените им размери.

Тъй като не са налице основанията за ангажиране на деликтната отговорност на тримата ответници /сега въззивници/ въззивната жалба на М. Т. Т., с която се обжалва единствено размера на присъденото обезщетение за неимуществени вреди, се явява неоснователна, поради което първоинстанционното решение, в обжалваната му с тази жалба част, следва да бъде потвърдено.

Относно разноските:

При този изход на делото на основание чл.78, ал.3 от ГПК въззивниците и ответници „Б.Д.“ АД, М. К. К. и И. Г. М. имат право на разноски пред двете съдебни инстанции.

От тях единствено банката е направила разноски за заплащане на

държавна такса за въззивно обжалване, и е участвала в отритите съдебни заседания чрез пълномощник-юрисконсулт.

На основание чл.78, ал.8 от ГПК в полза на „Б.Д.“ АД следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 540 лв. за двете съдебни инстанции, както е посочила страната в представения от нея списък за разноски.

Размерът на възнаграждението над средният предвиден в чл.23 т.1 НЗПП размер съдът определи като отчете, средната по степен фактическа и правна сложност на делото и обема на извършената от юрисконсулта работа, определен от вида и броя на извършените от него процесуални действия, и при прилагане на чл.26а от Наредбата, отчитайки, че са предявени два обективно съединени иска.

Следва да се присъди и заплатената държавна такса за въззивно обжалване в размер на 292,13 лв.

В съответствие с разпоредбите на чл.11, ал.1 и ал.2, чл.12 и чл.13 от Закона за въвеждане на еврото в Република България сумите следва да бъдат превалутирани и закръглени съответно на 276,10 евро за юрисконсултско възнаграждение и 149,36 евро за платена държавна такса.

Относно обжалваемостта на съдебният акт:

Съгласно чл.280, ал.3, т.1 от ГПК /редакция съгласно ДВ, бр. 86/2017 г./ настоящото съдебно решение подлежи на касационно обжалване.

Водим от изложените мотиви и на основание чл.271, ал.1 пр.3-то от ГПК
Окръжен съд – Стара Загора

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 893/10.10.2025 г., постановено по гр.д. № 3268/2024 г. по описа на Районен съд – Стара Загора в частта му, в която „Б.Д.“ АД, ЕИК № ***, със седалище и адрес на управление: гр.С., ***, представлявано от законните си представители В.М.С. и Д.Н.Н., действащи заедно, М. К. К., ЕГН – *****, с адрес: гр. К., *** и И. Г. М., ЕГН *****, с адрес: гр.С.З., *** са осъдени да заплатят солидарно на М. Т. Т., ЕГН – *****, с адрес: гр.С.З., *** сумата от 6445,61 евро, представляваща обезщетение за имуществени вреди, под формата на претърпени загуби, изразяващи се в разликата между притежаваната от него сума в размер на 44 580,45 евро по банков влог в „Б.Д.“ АД към 09.08.2021 г. – обща стойност на поръчка за покупка на дялове на инвестиционен фонд SEC/21/37048/09.08.2021 г., възложена въз основа на договор № CONTR/21/04281/09.08.2021 г. за търговия с дялове на инвестиционни фондове, дистрибутирани от „Б.Д.“ АД, при сключването на който И. Г. М. и М. К. К., в качеството си на служители на „Б.Д.“ АД, са действали недобросъвестно, и стойността на закупените дялове при обратното им

изкупуване в размер на 38134,84 евро, както и сумата от 2000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, под формата на претърпени психически болки и страдания, изразяващи се в притеснение, страх, обида, унижение, причинени от недобросъвестното поведение на служителките на „Б.Д.“ АД, при сключването на договор № CONTR/21/04281/09.08.2021 г. за търговия с дялове на инвестиционни фондове, дистрибутирани от „Б.Д.“ АД и възложената въз основа на него поръчка за покупка на дялове на инвестиционен фонд SEC/21/37048/09.08.2021 г., ведно със законните лихви за забава върху сумите, считано от 09.08.2021 г. до окончателното им изплащане, както и разноски в размер на 2136,16 лева, вместо което **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ като неоснователни предявените от М. Т. Т., ЕГН – *****, с адрес: гр.С.З., *** срещу „Б.Д.“ АД, ЕИК № **, със седалище и адрес на управление: гр.С., **, представлявано от законните си представители В.М.С. и Д.Н.Н., действащи заедно, М. К. К., ЕГН – *****, с адрес: гр. К., ** и И. Г. М., ЕГН - *****, с адрес: гр.С.З., *** искове с правни основания по чл.49 от ЗЗД и чл.45 от ЗЗД, с които се претендира солидарното осъждане на ответниците да заплатят на ищеца сумата от 6445,61 евро, представляваща обезщетение за имуществени вреди, под формата на претърпени загуби, изразяващи се в разликата между притежаваната от него към 09.08.2021 г. сума по банков влог в „Б.Д.“ АД в размер на 44 580,45 евро – обща стойност на поръчка за покупка на дялове на инвестиционен фонд SEC/21/37048/09.08.2021 г., възложена въз основа на договор № CONTR/21/04281/09.08.2021 г. за търговия с дялове на инвестиционни фондове, дистрибутирани от „Б.Д.“ АД, при сключването на който И. Г. М. и М. К. К., в качеството си на служители на „Б.Д.“ АД, са действали недобросъвестно, и стойността на закупените дялове при обратното им изкупуване в размер на 38134,84 евро, както и сумата от 2000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, под формата на претърпени психически болки и страдания, изразяващи се в притеснение, страх, обида, унижение, причинени от недобросъвестното поведение на служителките на „Б.Д.“ АД, при сключването на договор № CONTR/21/04281/09.08.2021 г. за търговия с дялове на инвестиционни фондове, дистрибутирани от „Б.Д.“ АД и възложената въз основа на него поръчка за покупка на дялове на инвестиционен фонд SEC/21/37048/09.08.2021 г., ведно със законните лихви за забава върху сумите, считано от 09.08.2021 г. до окончателното им изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 893/10.10.2025 г., постановено по гр.д. № 3268/2024 г. по описа на Районен съд – Стара Загора в частта му, в която са отхвърлени предявените от М. Т. Т., ЕГН – *****, с адрес: гр.С.З., *** срещу „Б.Д.“ АД, ЕИК № **, със седалище и адрес на управление: гр.С., **, представлявано от законните си представители В.М.С. и Д.Н.Н., действащи заедно, М. К. К., ЕГН – *****, с адрес: гр. К., ** и И. Г. М., ЕГН

*****, с адрес: гр.С.З., *** искове с правни основания по чл.49 от ЗЗД и по чл.45 от ЗЗД, с които се претендира солидарното осъждане на ответниците да заплатят на ищеца обезщетение за причинените му от недобросъвестното поведение на служителките на „Б.Д.“ АД при сключването на договор № CONTR/21/04281/09.08.2021 г. за търговия с дялове на инвестиционни фондове, дистрибутирани от „Б.Д.“ АД и възложената въз основа на него поръчка за покупка на дялове на инвестиционен фонд SEC/21/37048/09.08.2021 г. неимуществвени вреди под формата на претърпени психически болки и страдания, изразяващи се в притеснение, страх, обида, унижение, за разликата над 2000 лв. до претендираната сума от 12 000 лв., ведно със законната лихва за забава върху сумата, считано от 09.08.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.3 и ал.8 от ГПК М. Т. Т., ЕГН – *****, с адрес: гр.С.З., *** **да заплати** на „Б.Д.“ АД, ЕИК № ***, със седалище и адрес на управление: гр.С., ***, представлявано от законните си представители В.М.С. и Д.Н.Н., действащи заедно, сумата от **425,46 евро** /четирисотин двадесет и пет евро и четиридесет и шест евроцента/, представляваща сбора от присъденото от съда юрисконсултско възнаграждение в размер на 276,10 евро и разноски за платена държавна такса за въззивно обжалване в размер на 149,36 евро.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____